

«Πιστός
ὁ Θεός δι' οὐ
ἐκλήθητε
εἰς κοινωνίαν
τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν»

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΝΩΣΕΩΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ»
ΕΤΟΣ ΝΓ' • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2010 • ΤΕΥΧΟΣ Ι

*Ἀνάσταση (Ἡ κάθοδος στὸν Ἄδη)
Μικρογραφία, ἀπὸ τὸν κώδικα 5, φ. 360α,
τῆς ἱ.Μ. Ἰβήρων, Ἁγίου Ὄρους (13ος αἰ.)*

ΑΘΗΝΑ 2010

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ-ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Hans Küng, *Der Anfang Aller Dinge*, Piper Verlag, Μόναχο 2005, Μετάφραση: Εύαγγελος Θεοδώρου, εκδ. Ψυχογιός ΑΕ, Αθήνα 2005, σσ. 433.

Ό σ. τοῦ ὡς ἄνω βιβλίου: *Ἡ ἀρχή τῶν πάντων* καί μέ ὑπότιτλο: Φυσικές ἐπιστήμες καί θρησκεία Hans Küng γεννήθηκε τό 1928 κοντά στή Λουκέρνη τῆς Ἑλβετίας σπούδασε Θεολογία καί φιλοσοφία στό Γρηγοριανό Πανεπιστήμιο τῆς Ρώμης καί σέ διαευρωπαϊκές πόλεις. Ἐχει ἀμφισβητήσει τό ἀλάθητο τοῦ Πάπια, παραμένει ὁμως ρωμαιο-καθολικός ἱερέας εἶναι ὁμότιμος καθηγητής τῆς Οἰκουμενικῆς Θεολογίας στό Πανεπιστήμιο τῆς Τυβίγγης καί ἔχει γράψει πολλά σημαντικά ἔργα. Ἀνάλογα καί ὑπέρτερα ἐξ ἐπόψεως Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Πίστεως, εἶναι καί τά προτερήματα τοῦ μεταφραστοῦ τοῦ ἐν λόγω βιβλίου, γνωστοῦ καί διακεκριμένου Θεολόγου Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Εὐαγγέλου Θεοδώρου, τοῦ τελευταίου, ἴσως, κατά σειράν τῆς παλιᾶς γενιᾶς θεολόγων τῆς ὀρθοδόξιας. Τό ὄνομα τοῦ μεταφραστοῦ Εὐαγγέλου Θεοδώρου, ὁμοτίμου καθηγητοῦ -πρ. πρύτανη τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν- ἐγγυᾶται τήν ἀκρίβεια καί ποιότητα τῆς μεταφράσεως-σημαίνοντος καί σημαινομένου- ἀπό πάσης πλευρᾶς θεωρήσεως. Καί ὅπως ὁ Hans Küng γιά τήν καλύτερη διατύπωση καί θεώρηση τῆς συγγραφῆς τοῦ ἔργου του στή διαλεκτική σχέση θρησκείας καί φυσικῶν ἐπιστημῶν ζήτησε καί ὑποστηρίχθηκε ἀπό πλειάδα φυσικῶν ἐπιστημόνων διεθνούς κύρους (βλ.σ. 432-433), ἔτσι καί ὁ μεταφραστής του Εὐάγγελος Θεοδώρου γιά τήν ἀκριβή μεταφορά τῶν ἐπιστημονικῶν ὄρων καί ἐννοιῶν ἀπό τή γερμανική στήν ἑλληνική γλώσσα- καί γιά τήν ἀντιστοιχία σημαίνοντος καί σημαινομένου- ἐζήτησε τή συνδρομή διακεκριμένων ἑλλήνων εἰδικῶν ἐπιστημόνων ὅπως: τοῦ Νικολάου Ἀρτεμιάδη, γιά Μαθηματικά, τοῦ Γεωργίου Κοντοπούλου, ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γιά Ἀστρονομία καί Ἀστροφυσική, τοῦ Γεωργίου Χριστοδούλου, ὁμοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

γιά Νευρολογία καί ψυχιατρική καί πολλῶν ἄλλων (βλ. σ. 23).

Ἡ μελέτη αὐτή τοῦ Hans Küng μέ τόν τίτλο τῆς μετφράσεως: *Ἡ Ἀρχή τῶν Πάντων* καί μέ τόν ὑπότιτλο: *Φυσικές ἐπιστήμες καί θρησκεία διαστρωματώνεται στά ἑξῆς ἔντιτλα κεφάλαια: Α'. Μιά ἐνοποιημένη θεωρία γιά ὄλα; (σσ. 34-101), Β'. Ὁ Θεός ὡς Ἀρχή (σσ. 102-169), Γ'. Δημιουργία τοῦ κόσμου ἢ ἐξέλιξη; (σσ.170-240), Δ'. Ζωή μέσα στόν κόσμο; (σσ. 241-292), Ε'. Ἡ Ἀρχή τῆς ἀνθρωπότητας (σσ. 293-352) καί τέλος ὁ ἔντιτλος Ἐπίλογος *Τό τέλος τῶν πάντων* (σσ. 353-368). Στό τέλος τοῦ Ἐπιλόγου παρατίθενται: *Παρατηρήσεις-Παραπομπές* (σσ. 367 ἔξ.), *Σημειώσεις* τοῦ μεταφραστοῦ (σσ. 402 ἔξ.), καί ἡ ὅλη μελέτη κατακλείεται μέ τήν ἐργογραφία τοῦ Hans Küng καί τίς εὐχαριστίες του πρός ὄλους ἐκείνους πού συνέδραμον τό ἔργο του.*

Κάθε κεφάλαιο τῆς μελέτης αὐτῆς κατανέμεται σέ ἔντιτλους παραγράφους, οἱ ὁποῖες καθιστοῦν σαφέστερο τό κείμενο.

Ὁ μεταφραστής τοῦ βιβλίου στίς *Εἰσαγωγικές Ἐπισημάνσεις* του ἀποφαίνεται ὅτι «πρόκειται γιά μιά ἀξιολογότατη καί ἐπιτυχημένη προσπάθεια συμβιβασμοῦ τῆς Θεολογίας καί τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν πάνω στό ζήτημα τῆς αἰτίας καί ἀρχῆς ὄλων τῶν πραγμάτων (ὕλικου σύμπαντος, γῆς, ἐμβίων φυτῶν καί ζῶων, ἀνθρώπου καί πνεύματος του) καί τοῦ ἐπί γῆς τέλους αὐτῶν» (σσ. 15 ἔξ.).

Ὁ Hans Küng στόν *Πρόλογο* τῆς ἐλληνικῆς ἐκδόσεως μεταξύ τῶν ἄλλων ἐπισημαίνει ὅτι: «Οἱ Ἕλληνες ἦταν ἐκεῖνοι, πού πῶτοι μέσα στήν Εὐρωπαϊκή ἱστορία συλλογίσθηκαν γιά τήν ἀρχή τῶν πάντων» (σ. 24-26), καί στόν Πρόλογο τῆς Γερμανικῆς ἐκδόσεως «Γενηθήτω Φῶς» (σ. 27-32) ἀναφέρεται «περί τοῦ διαλόγου τῶν ἐκπροσώπων τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν καί τῆς Θρησκείας» καί ἐπισημαίνει ὅτι: «ὅταν θελήσουν νά δοῦν πιο πέρα ἀπό τό περιορισμένο ὀπτικό τους πεδίο θά μπορέσουν νά ἀντιληφθοῦν ὅτι τό ζήτημα τῆς Θρησκείας ἀποτελεῖ μιά πρόκληση γι' αὐτούς» (σ. 30).

Εὐχαριστοῦμε τόν ὁμότιμο καί σεβαστό μας καθηγητή τῆς Θεολογίας καί πρ. πρύτανι κ. Εὐάγγελο Θεοδώρου γιατί μέ τή μετά-

φραση του βιβλίου αυτόν δίδει τή δυνατότητα στο έλληνικό ανάγνωστικό κοινό νά γνωρίσει τή διεθνή διαλεκτική σχέση Θρησκείας καί Φυσικῶν έπιστημῶν ὅπως τήν έκθέτει ὁ Hans Küng καί οί διεθνούς κύρους φυσικοί έπιστήμονες.

Ήλίας Δ Μπάκος